سیستم جدید پناهندگی مشترک اروپایی (GEAS)

چه تغییراتی برای پناهجویان در اتریش ایجاد می‌شود؟

گزارش وبینار با دکتر نوربرت کیتن‌برگر در ۱۷ سپتامبر ۲۰۲۶

سیستم جدید پناهندگی مشترک اروپایی (GEAS) از ۱۲ جون ۲۰۲۶ به اجرا درآمده است. اجرای این سیستم، قوانین پناهندگی اتریش را با چالش‌های حقوقی و عملی فراوانی روبه‌رو کرده است.

سیستم پناهندگی مشترک اروپایی (GEAS) چه معنایی دارد و اجرای آن در قوانین داخلی اتریش، به‌طور مشخص چه تغییراتی برای پناهجویان در این کشور به همراه دارد؟

VIDC با همکاری انجمن ورزشی و فرهنگی NEUER START وبیناری را به بررسی همین پرسش اختصاص داد. در این برنامه، دکتر نوربرت کیتن‌برگر، وکیل دادگستری، تصویری جامع از تغییرات اصلی ارائه داد و توضیح داد که این تغییرات در عمل چه پیامدهایی برای پناهجویان و افراد دارای حق حفاظت بین‌المللی دارند. گردانندگی و اجرای این وبینار بر عهده شکریه رضایی بود.

این گزارش، تصویری کلی از تغییرات اصلی سیستم جدید پناهندگی مشترک اروپایی (GEAS) و نحوه اجرای آن در اتریش ارائه می‌دهد. از آنجا که مقررات جدید گسترده و پیچیده‌اند، این گزارش نمی‌تواند برای پرونده‌های فردی پاسخ حقوقی کامل یا قطعی ارائه دهد. به‌ویژه، پیامدهای حقوقی هر پرونده ممکن است بسته به وضعیت شخصی فرد، مرحله رسیدگی و شرایط مشخص همان پرونده متفاوت باشد.

از این رو، به پناهجویان اکیداً توصیه می‌شود که در صورت نیاز، هرچه زودتر از مشاوره حقوقی فردی استفاده کنند.

در ادامه، مهم‌ترین پرسش‌هایی که در وبینار مطرح شدند، به شکل پرسش و پاسخ (FAQ) خلاصه شده‌اند:

اصطلاحات جدید

برخی از اصطلاحات کلیدی قانون پناهندگی تغییر کرده‌اند. برای مثال، دیگر از اصطلاح «افراد دارای حق پناهندگی» (Asylberechtigte) استفاده نمی‌شود و به جای آن گفته می‌شود «افرادی که وضعیت پناهندگی‌شان به رسمیت شناخته شده است» (Personen mit zuerkannter Flüchtlingseigenschaft). همچنین، برای کسانی که پرونده پناهندگی‌شان هنوز در حال بررسی است، دیگر عنوان «پناهجو» (Asylwerber/Asylwerberin) به کار نمی‌رود، بلکه اکنون از عنوان «متقاضی» (Antragsteller/Antragstellerin) استفاده می‌شود.

مقررات جدید شامل کدام درخواست‌ها می‌شود؟

در اینجا میان مقررات مربوط به محتوای درخواست پناهندگی و مقررات مربوط به روند رسیدگی به آن تفاوت وجود دارد. تغییرات مربوط به محتوای درخواست، یعنی مقررات مربوط به پذیرش یا لغو وضعیت پناهندگی (Flüchtlingseigenschaft) و وضعیت حفاظت فرعی (subsidiärer Schutz)، شامل تمام درخواست‌هایی می‌شود

که پس از ۱۲ جون ۲۰۲۶ درباره آن‌ها تصمیم گرفته شده است یا گرفته می‌شود؛ حتی اگر این درخواست‌ها پیش از این تاریخ ارائه شده باشند. بنابراین، در مورد مقررات مربوط به محتوای درخواست پناهندگی، تاریخ صدور تصمیم اهمیت دارد، نه تاریخ ارائه درخواست. به عبارت دیگر، اداره مسئول رسیدگی به پرونده یا دادگاه مربوطه موظف است برای تمام درخواست‌هایی که از ۱۲ جون ۲۰۲۶ به بعد درباره آن‌ها تصمیم‌گیری می‌شود، مقررات جدید را اعمال کند.

اما در مورد مقررات مربوط به روند رسیدگی، تاریخ ارائه درخواست پناهندگی تعیین‌کننده است. مقررات جدید مربوط به روند رسیدگی که در آیین‌نامه وضعیت حمایت (Statusverordnung) و قانون پناهندگی (Asylgesetz) تعیین شده‌اند، به‌ویژه روش‌های جدید رسیدگی به پرونده‌های پناهندگی، تنها شامل درخواست‌هایی می‌شوند که پس از ۱۲ جون ۲۰۲۶ ارائه شده‌اند یا ارائه می‌شوند.

برای کسانی که پیش از ۱۲ جون ۲۰۲۶ حمایت دریافت کرده‌اند، چه مقرراتی وجود دارد؟

برای افرادی که وضعیت پناهندگی (Asylberechtigte) یا حفاظت فرعی (subsidiärer Schutz) آن‌ها پیش از ۱۲ جون ۲۰۲۶ به‌صورت قطعی و قانونی تأیید شده است، مقررات انتقالی (Übergangsregelungen) در نظر گرفته شده است.

افرادی که پیش از این تاریخ پناهندگی دریافت کرده‌اند، معمولاً دارای کارت پناهندگی (Karte für Asylberechtigte) هستند. این کارت بر اساس قوانین جدید همچنان به‌عنوان مجوز یا کارت اقامت (Aufenthaltstitel) معتبر شناخته می‌شود. اما اگر این کارت گم شود، دیگر امکان صدور دوباره همان کارت وجود ندارد. در چنین شرایطی، فرد باید درخواست صدور مجوز اقامت جدید را بر اساس ماده ۲۴ آیین‌نامه وضعیت حمایت به اداره فدرال امور مهاجرت و پناهندگی اتریش (BFA) ارائه کند. برای افراد دارای حفاظت فرعی (subsidiärer Schutz)، اجازه اقامت موقت (befristete Aufenthaltsberechtigung) آن‌ها بر اساس بند ۴ ماده ۸ قانون پناهندگی اتریش تا پایان مدت اعتبارش همچنان معتبر خواهد بود. با این حال، این افراد باید پیش از پایان اعتبار اجازه اقامت خود، برای دریافت کارت اقامت جدید بر اساس ماده ۲۴ آیین‌نامه وضعیت حمایت به اداره BFA درخواست بدهند. این درخواست را می‌توان از سه ماه پیش از پایان اعتبار اجازه اقامت فعلی ارائه کرد، اما نه زودتر (لینک).

مهم‌ترین تغییرات در محتوای قوانین پناهندگی چیست؟

در شرایط و معیارهای مربوط به پذیرش یا لغو وضعیت پناهندگی (Flüchtlingseigenschaft)، در مقایسه با قوانین قبلی، تغییرات زیادی به وجود نیامده است. دلایل شناخته‌شده آزار و تعقیب که در کنوانسیون ژنو درباره وضعیت پناهندگان (Genfer Flüchtlingskonvention) مشخص شده‌اند، همچنان مبنای اصلی تصمیم‌گیری درباره پذیرش یا لغو وضعیت پناهندگی (Flüchtlingseigenschaft) هستند.

مهم‌ترین تغییرات از نظر محتوای قانون، در وهله نخست به شرایط دریافت حفاظت فرعی (subsidiärer Schutz) مربوط می‌شود. این نوع حفاظت زمانی مطرح است که فرد با آزار و تعقیبی که مبنای پناهندگی است روبه‌رو نیست، اما خطر آسیب جدی (ernsthafter Schaden) او را تهدید می‌کند؛ آسیبی مانند شکنجه، رفتار غیرانسانی یا تحقیرآمیز، مجازات اعدام یا خشونت کورکورانه در جریان یک درگیری.

اکنون پرسش تعیین‌کننده این است که آیا فرد در صورت بازگشت به کشور مبدأ، در زمانی که ملاک ارزیابی است، واقعاً با خطر مشخصِ آسیب جدی از سوی یک عامل (Akteur) روبه‌رو خواهد بود یا نه. این موضوع برای پناهجویان به این معناست که تنها وجود شرایط نامناسب زندگی یا وضعیت دشوار عمومی در کشور مبدأ، برای دریافت حفاظت فرعی (subsidiärer Schutz) کافی نیست؛ بلکه خطر مشخص و موجود باید به یک عامل معین نسبت داده شود و عامل دیگری نیز نتواند به‌طور مؤثر از فرد حمایت کند.

اگر فرد نه پناهندگی بگیرد و نه حفاظت فرعی (subsidiärer Schutz)، چه می‌شود؟

اگر درخواست فرد برای دریافت وضعیت پناهندگی (Flüchtlingseigenschaft) یا حفاظت فرعی (subsidiärer Schutz) پذیرفته نشود، باید در مرحله بعد بررسی شود که آیا بازگرداندن او به کشورش به دلایل دیگری مرتبط با حقوق بشر ممنوع است یا خیر. در این زمینه، باید میان حقوق تضمین‌شده در مواد ۲ و ۳ کنوانسیون اروپایی حقوق بشر (EMRK) و حقوق تضمین‌شده در ماده ۸ این کنوانسیون تفاوت قائل شد. بر اساس ماده ۲ این کنوانسیون، حق زندگی هر انسان باید محفوظ بماند و ماده ۳ نیز هرگونه شکنجه و رفتار غیرانسانی یا تحقیرآمیز را ممنوع می‌کند. بنابراین، اگر بازگرداندن فرد به کشورش باعث نقض حق زندگی او یا قرار گرفتن او در معرض شکنجه یا رفتار غیرانسانی یا تحقیرآمیز شود، ممکن است به او «اجازه اقامت پلاس» (Aufenthaltsberechtigung plus) داده شود. این نوع اجازه اقامت برای افرادی در نظر گرفته شده است که اگرچه شرایط دریافت پناهندگی یا حفاظت فرعی (subsidiärer Schutz) را ندارند، اما بازگرداندن آن‌ها به کشورشان به دلیل این حقوق مطلق و تضمین‌شده بشری، از نظر قانونی مجاز نیست. در مقابل، حالت‌های دیگری نیز وجود دارد که بازگشت فرد به کشورش در اصل از نظر قانونی امکان‌پذیر باشد، اما این بازگشت بر اساس ماده ۸ کنوانسیون اروپایی حقوق بشر، دخالتی نامتناسب در زندگی خصوصی یا خانوادگی او به شمار آید. در چنین مواردی، موضوع اصلی حفاظت از حق زندگی خصوصی و خانوادگی فرد است. بنابراین، برخلاف موارد مربوط به حفاظت فرعی (subsidiärer Schutz)، لازم نیست خطر مشخصی از سوی یک فرد، گروه یا نهاد خاص وجود داشته باشد. بر اساس ماده ۸ کنوانسیون اروپایی حقوق بشر، با توجه به شرایط هر پرونده، ممکن است یکی از دو نوع اجازه اقامت صادر شود: «اجازه اقامت» (Aufenthaltsberechtigung) یا «اجازه اقامت پلاس» (Aufenthaltsberechtigung plus). در مورد صدور این دو نوع اجازه اقامت بر اساس ماده ۸ کنوانسیون اروپایی حقوق بشر، تغییر قانونی جدیدی ایجاد نشده است.

مدت اعتبار مجوزها و کارت‌های اقامت چه تغییری کرده است؟

این تغییرات در شکل و مدت اعتبار مجوزها و کارت‌های جدید اقامت نیز دیده می‌شود. این مجوزها و کارت‌ها اکنون بر اساس ماده ۲۴ آیین‌نامه وضعیت حمایت صادر می‌شوند.

برای کسانی که به‌تازگی به‌عنوان پناهنده (Flüchtling) به رسمیت شناخته شده‌اند، اعتبار مجوز اقامت مرحله‌به‌مرحله تعیین می‌شود. مجوز اقامت ابتدا برای سه سال صادر می‌شود و پس از آن می‌توان آن را برای سه سال دیگر و در مرحله آخر برای پنج سال تمدید کرد (۳-۳-۵). درخواست هر تمدید باید به‌موقع ارائه شود، اما نه زودتر از سه ماه پیش از پایان اعتبار مجوز.

تمدید کارت اقامتِ افراد دارای حفاظت فرعی (subsidiärer Schutz) اکنون بر اساس الگوی ۱-۳-۵ انجام می‌شود: ابتدا پس از یک سال، سپس پس از سه سال و بعد از آن پس از پنج سال. این تغییر از نظر مدت اعتبار کارت اقامت، شرایط را برای افراد دارای حفاظت فرعی (subsidiärer Schutz) آسان‌تر می‌کند، زیرا آن‌ها می‌توانند در مراحل بعدی کارت اقامت خود را برای مدت طولانی‌تری تمدید کنند.

چه تغییراتی در دسترسی پناهجویان به بازار کار به وجود آمده است؟

برای افرادی که از ۱۲ جون ۲۰۲۶ به بعد درخواست پناهندگی ارائه کرده‌اند، در روند عادی رسیدگی به پرونده پناهندگی، اصولاً امکان دریافت اجازه کار (Beschäftigungsbewilligung) وجود دارد؛ به شرط آنکه اداره فدرال امور مهاجرت و پناهندگی اتریش (BFA) هنوز نخستین تصمیم منفی را درباره درخواست پناهندگی آن‌ها صادر نکرده باشد. اما در روند رسیدگی سریع، اصولاً امکان صدور اجازه کار پیش‌بینی نشده است. بنابراین، بر اساس مقررات جدید، امکان دسترسی پناهجویان به بازار کار بیش از گذشته به نوع روند رسیدگی و مرحله‌ای که پرونده پناهندگی آن‌ها در آن قرار دارد، بستگی دارد.

برای افرادی که درخواست پناهندگی خود را پیش از ۱۲ جون ۲۰۲۶ ارائه کرده‌اند، اما تصمیم‌گیری درباره پرونده آن‌ها پس از این تاریخ انجام می‌شود، در حال حاضر مقررات قانونی روشن و مشخصی برای صدور اجازه کار جدید وجود ندارد.

مهم‌ترین تغییرات در روند رسیدگی به درخواست‌های پناهندگی چیست؟

بر اساس قوانین جدید نیز روند رسیدگی به پرونده پناهندگی با ارائه درخواست آغاز می‌شود. پس از آن، افرادی که به‌صورت غیرقانونی وارد یکی از کشورهای عضو اتحادیه اروپا شده‌اند، بر اساس مقررات جدید بررسی اولیه (Screening-Verordnung) تحت بررسی‌های جامع قرار می‌گیرند؛ مگر اینکه این بررسی‌ها قبلاً در یکی دیگر از کشورهای عضو انجام شده باشد. این بررسی اولیه شامل مواردی مانند معاینات صحی و پزشکی، ثبت اجباری اطلاعات بیومتریک (مانند اثر انگشت و عکس چهره)، شناسایی و تأیید هویت فرد درخواست‌دهنده، بررسی‌های امنیتی و تکمیل یک فرم مفصل ارزیابی است. همچنین، در این مرحله باید وضعیت آسیب‌پذیری افراد متقاضی پناهندگی بررسی شود؛ برای مثال، مشخص شود که آیا فرد به دلیل سن، وضعیت جسمی یا روانی یا شرایط خاص زندگی خود به حمایت ویژه نیاز دارد یا خیر. در جریان این بررسی‌های اولیه، ممکن است فرد درخواست‌دهنده تحت شرایط مشخص قانونی برای مدتی نگه داشته شود و اجازه خروج آزادانه از محل تعیین‌شده را نداشته باشد.

در مرحله بعد، درخواست پناهندگی باید در اداره فدرال امور مهاجرت و پناهندگی اتریش (BFA) ثبت (registriert) شود. پس از ثبت اولیه، فرد باید درخواست خود را به‌صورت رسمی نیز ارائه و تکمیل (eingereicht) کند. اگر درخواست پناهندگی در مهلت تعیین‌شده به‌صورت رسمی ارائه نشود، ممکن است درخواست به‌طور خودکار پس‌گرفته‌شده تلقی شود.

بر اساس قوانین جدید، چه روش‌هایی برای رسیدگی به درخواست‌های پناهندگی وجود دارد؟

بر اساس مقررات جدید، سه نوع روند رسیدگی به درخواست‌های پناهندگی در نظر گرفته شده است: روند رسیدگی سریع (beschleunigtes Verfahren)، یعنی رسیدگی به درخواست پناهندگی در مدتی کوتاه‌تر؛ روند رسیدگی عادی (reguläres Verfahren)، یعنی بررسی درخواست پناهندگی از طریق روند معمول؛ و روند رسیدگی در مرز (Grenzverfahren)، یعنی بررسی درخواست پناهندگی از طریق روند ویژه‌ای که در مرزها اجرا می‌شود. اینکه درخواست پناهندگی یک فرد از طریق کدام‌یک از این سه روش بررسی شود، به‌ویژه بر مدت زمان رسیدگی به پرونده، مهلت قانونی اعتراض به تصمیم و حق ماندن فرد در کشور تا زمان رسیدگی به پرونده تأثیر دارد.

در روند عادی رسیدگی به درخواست پناهندگی چه مقرراتی وجود دارد؟

روند عادی رسیدگی، روش معمول بررسی درخواست‌های حفاظت بین‌المللی است. در این روند، درخواست پناهندگی از نظر محتوایی بررسی می‌شود و اداره BFA تصمیم می‌گیرد که آیا فرد شرایط دریافت وضعیت پناهندگی (Flüchtlingseigenschaft) یا حفاظت فرعی (subsidiärer Schutz) را دارد یا خیر. در روند عادی، فرد درخواست‌دهنده اصولاً حق دارد تا زمانی که پرونده‌اش در اداره BFA در حال بررسی است، در اتریش بماند. اگر اداره BFA درخواست پناهندگی را رد کند و فرد در مهلت قانونی به این تصمیم اعتراض کند، اصولاً حق ماندن او در اتریش در جریان رسیدگی به اعتراض در دادگاه اداری فدرال اتریش (BVwG) نیز ادامه خواهد داشت. بنابراین، تفاوت مهم روند عادی با روند رسیدگی سریع در این است که در روند عادی، حق ماندن فرد در اتریش پس از صدور تصمیم اداره BFA به‌طور خودکار پایان نمی‌یابد.

در روند رسیدگی سریع به درخواست پناهندگی چه مقرراتی وجود دارد؟

روند رسیدگی سریع با هدف تصمیم‌گیری در مدت زمان کوتاه‌تر درباره درخواست‌های پناهندگی در نظر گرفته شده است. در این روش، برخی از حقوق افراد درخواست‌دهنده در مقایسه با روند عادی رسیدگی محدودتر است. بر اساس مقررات جدید، در روند رسیدگی سریع باید ظرف سه ماه پس از ارائه رسمی درخواست پناهندگی، درباره پرونده تصمیم‌گیری شود. این روش به‌ویژه در برخی شرایط مشخص قانونی می‌تواند اجرا شود؛ برای مثال، زمانی که فرد پس از رسیدگی به درخواست قبلی خود، دوباره درخواست پناهندگی ارائه می‌کند (Folgeantrag)؛ در برخی موارد ورود غیرقانونی به کشور یا ارائه درخواست پناهندگی با تأخیر؛ و نیز، در صورت وجود شرایط مشخص قانونی، برای افرادی که از کشورهایی می‌آیند که میزان پذیرش درخواست‌های پناهندگی شهروندان آن‌ها پایین است. بررسی پرونده از طریق روند رسیدگی سریع به این معنا نیست که درخواست پناهندگی فرد حتماً رد خواهد شد. تفاوت‌های اصلی این

روش با روند عادی، در کوتاه‌تر بودن مدت رسیدگی به پرونده، مهلت کمتر برای اعتراض به تصمیم و به‌ویژه محدودیت‌های مربوط به حق ماندن فرد در اتریش است.

روند رسیدگی سریع چه تأثیری بر حق ماندن فرد در اتریش دارد؟

در روند عادی رسیدگی به درخواست پناهندگی، بر اساس ماده ۱۰ آیین‌نامه وضعیت حمایت (StatusVO)، فرد درخواست‌دهنده اصولاً حق دارد تا زمان صدور تصمیم اداره فدرال امور مهاجرت و پناهندگی اتریش (BFA) در این کشور بماند. اگر فرد در مهلت قانونی به تصمیم منفی اداره BFA اعتراض کند، بر اساس ماده ۶۸ این آیین‌نامه، حق ماندن او در اتریش معمولاً تا زمان صدور تصمیم نهایی دادگاه اداری فدرال اتریش (BVwG) تمدید می‌شود. تا زمانی که این حق ماندن معتبر باشد، اعتراض فرد اصولاً اثر تعلیقی (aufschiebende Wirkung) دارد؛ به این معنا که اجرای تصمیم تا زمان رسیدگی به اعتراض متوقف می‌شود.

در روند رسیدگی سریع، حق ماندن فرد در اتریش اصولاً فقط تا زمان صدور تصمیم اداره BFA اعتبار دارد. اگر فرد به تصمیم اداره BFA اعتراض کند، ارائه اعتراض به‌تنهایی برای ادامه حق ماندن در اتریش در جریان رسیدگی به اعتراض کافی نیست. در این شرایط، فرد باید همزمان با ثبت اعتراض، درخواست جداگانه‌ای برای اجازه ماندن در اتریش (Antrag auf Verbleib) نیز ارائه کند. تا زمانی که درباره این درخواست تصمیم‌گیری نشده است، اصولاً اخراج (Abschiebung) فرد از اتریش مجاز نیست. اما اگر درخواست اجازه ماندن رد شود، اعتراض فرد اصولاً دیگر اثر تعلیقی نخواهد داشت. این بدان معناست که حتی اگر رسیدگی به اعتراض فرد در دادگاه هنوز ادامه داشته باشد، ممکن است او از اتریش اخراج شود.

مهلت قانونی اعتراض در روش‌های مختلف رسیدگی به درخواست پناهندگی چقدر است؟

مهلت‌های اعتراض بسته به نوع رسیدگی تفاوت چشمگیری با هم دارند. در روند عادی، مهلت اعتراض مانند گذشته اصولاً چهار هفته است. برای تصمیم‌های انتقال به کشور دیگر (Überstellungsentscheidungen)، این مهلت دو هفته است. در روند سریع و نیز برای تصمیم‌های مربوط به غیرقابل‌پذیرش بودن درخواست پناهندگی (Unzulässigkeitsentscheidungen)، مهلت اصولاً ده روز است. در روند مرزی، مهلت اعتراض فقط یک هفته است. این مهلت‌های کوتاه برای متقاضیان اهمیت عملی بسیاری دارند، زیرا به‌ویژه در روند سریع و روند مرزی باید در مدتی بسیار کوتاه درباره اعتراض و در صورت لزوم درباره درخواست‌های دیگر برای حق ماندن تصمیم گرفت.

چه تغییراتی در تعیین کشور مسئول رسیدگی به درخواست پناهندگی به وجود آمده است؟

مقررات قبلی موسوم به دوبلین ۳ (Dublin-III-Verordnung) با مقررات جدید مدیریت پناهندگی و مهاجرت (AMM-VO) جایگزین شده است. با این حال، معیارهای اصلی برای تعیین اینکه کدام کشور مسئول رسیدگی به درخواست پناهندگی است، در بسیاری از موارد مشابه مقررات قبلی باقی مانده‌اند. یکی از مهم‌ترین تغییرات جدید، اهمیت ثبت اولیه درخواست حفاظت بین‌المللی است. بر اساس مقررات جدید، اصولاً کشوری از اتحادیه اروپا که درخواست پناهندگی فرد برای نخستین بار در آن ثبت شده است، مسئول بررسی این موضوع است که کدام کشور باید به پرونده او رسیدگی کند. اما این به آن معنا نیست که همان کشور در تمام موارد مسئول رسیدگی به کل پرونده پناهندگی خواهد بود؛ بلکه بر اساس معیارهای تعیین‌شده در مقررات جدید مدیریت پناهندگی و مهاجرت (AMM-VO) بررسی می‌شود که در نهایت کدام کشور واقعاً مسئول رسیدگی به درخواست پناهندگی فرد است. در این بررسی، عوامل مختلفی از جمله وضعیت کودکان و نوجوانان بدون همراه (unbegleitete Minderjährige)، روابط خانوادگی، ویزا و اجازه اقامت، و همچنین برخی از انواع ورود و اقامت نقش دارند.

در صورت انتقال فرد به یکی دیگر از کشورهای عضو اتحادیه اروپا، چه مقرراتی وجود دارد؟

اگر مشخص شود که یکی دیگر از کشورهای عضو اتحادیه اروپا مسئول رسیدگی به درخواست پناهندگی فرد است، ممکن است تصمیمی برای انتقال او به آن کشور صادر شود. در چنین شرایطی، مهلت قانونی اعتراض به تصمیم انتقال اصولاً دو هفته است. با این حال، ارائه اعتراض به‌تنهایی باعث توقف خودکار اجرای تصمیم انتقال نمی‌شود. فرد

می‌تواند همزمان با ثبت اعتراض، درخواست جداگانه‌ای برای توقف موقت اجرای تصمیم انتقال (Aussetzung des Vollzugs) نیز ارائه کند. تا زمانی که درباره این درخواست تصمیم‌گیری نشده است، اصولاً انتقال فرد به کشور دیگر مجاز نیست. اگر درخواست توقف موقت انتقال پذیرفته شود، فرد تا زمان صدور تصمیم درباره اعتراض خود نباید به کشور دیگر منتقل شود.

منظور از تصمیم درباره غیرقابل‌پذیرش بودن درخواست پناهندگی (Unzulässigkeitsentscheidung) چیست؟ این تصمیم در چه شرایطی صادر می‌شود و پناهجویان چگونه می‌توانند به آن اعتراض کنند؟

در برخی شرایط، ممکن است درخواست پناهندگی فرد بدون بررسی محتوای آن، از نظر قانونی غیرقابل‌پذیرش تشخیص داده و رد شود. این تصمیم می‌تواند در شرایط زیر صادر شود: اگر فرد قبلاً در یکی دیگر از کشورهای عضو اتحادیه اروپا حفاظت بین‌المللی دریافت کرده باشد؛ اگر فرد در کشوری خارج از کشورهای عضو اتحادیه اروپا حمایت دریافت کرده باشد، که در این حالت آن کشور به‌عنوان نخستین کشور پناهندگی (erster Asylstaat) شناخته می‌شود؛ یا اگر فرد بتواند در یک کشور ثالث امن (sicherer Drittstaat) از حمایت مؤثر برخوردار شود. منظور از کشور ثالث امن، کشوری است که فرد بتواند در آن واقعاً از حمایت و امنیت برخوردار شود. در این زمینه، موضوع اصلی این است که حمایت مؤثر در آن کشور واقعاً وجود داشته باشد و به‌ویژه اصل ممنوعیت بازگرداندن اجباری افراد به مکان‌های خطرناک (Non-Refoulement)[1] رعایت شود. یکی از مهم‌ترین تغییرات جدید این است که دیگر لازم نیست فرد حتماً ارتباط شخصی یا قبلی با کشور ثالث امن داشته باشد؛ بلکه کافی است میان اتحادیه اروپا و آن کشور ثالث توافق‌نامه‌ای وجود داشته باشد یا فرد در مسیر سفر خود از آن کشور عبور کرده باشد.

چه تغییراتی در کارت‌ها به وجود آمده است؟

طبق مقررات جدید، سیستم قبلیِ کارت‌های سبز، آبی و خاکستری برای مدارکی که تازه صادر می‌شوند کنار گذاشته شده است. از ۱۲ جون ۲۰۲۶ به بعد، دیگر کارت سبز جدید برای روند رسیدگی صادر نمی‌شود. به جای آن، پس از ارائه رسمی درخواست، کارت سفیدِ روند رسیدگی (weiße Verfahrenskarte) صادر می‌شود.

پیوستن اعضای خانواده بر اساس § 46a NAG – افرادی که وضعیت پناهندگی‌شان (Flüchtlingseigenschaft) به رسمیت شناخته شده است

افرادی که وضعیت پناهندگی (Flüchtlingseigenschaft) آن‌ها به رسمیت شناخته شده است، اصولاً می‌توانند برای پیوستن برخی از اعضای خانواده خود به اتریش درخواست بدهند. این اعضای خانواده شامل همسر، شریک زندگی ثبت‌شده قانونی و فرزندان زیر ۱۸ سال می‌شوند؛ همچنین والدین کودکان و نوجوانان بدون همراه می‌توانند به فرزندان خود بپیوندند. این امکان پیش از اجرای قوانین جدید نیز برای افراد دارای وضعیت پناهندگی (Asylberechtigte) وجود داشت.

بر اساس مقررات جدید، اکنون در قانون به‌صورت روشن مشخص شده است که افراد دارای وضعیت پناهندگی (Flüchtlingseigenschaft) می‌توانند فرزندان بالای ۱۸ سال خود را نیز به اتریش بیاورند، به شرط آنکه این فرزندان در زمان ارائه درخواست پناهندگی والدین خود زیر ۱۸ سال بوده باشند. همچنین، افرادی که اکنون بالای ۱۸ سال دارند، اما هنگام ارائه درخواست پناهندگی خود زیر ۱۸ سال بوده‌اند، می‌توانند برای پیوستن والدین خود به اتریش درخواست بدهند. علاوه بر این، در این موارد وجود سهمیه مشخص (Quotenplatz؛ یعنی جای خالی در سهمیه سالانه‌ای که دولت اتریش برای صدور این اجازه‌های اقامت تعیین می‌کند) نیز ضروری است.

بر اساس مقررات جدید، درخواست پیوستن اعضای خانواده باید از طریق سفارت مسئول اتریش و مطابق با ماده 46a قانون اقامت و اسکان (NAG) ارائه شود. در این درخواست، اعضای خانواده باید برای دریافت اجازه اقامت از نوع

[1] اصل منع بازگرداندن (Non-Refoulement)، اخراج، استرداد یا بازگرداندن افراد را در صورتی ممنوع می‌کند که این احتمال وجود داشته باشد که در کشور مقصد با شکنجه، رفتار غیرانسانی یا نقض جدی حقوق بشر روبه‌رو شوند. این اصل یکی از اصول حقوق بین‌الملل است که از جمله بخشی از کنوانسیون پناهندگان ژنو به شمار می‌آید.

«کارت سرخ-سفید-سرخ پلاس» (Rot-Weiß-Rot-Karte plus) اقدام کنند. برای دریافت این اجازه اقامت، اصولاً باید شرایط عمومی تعیین‌شده در بند ۱ ماده ۱۱ قانون اقامت و اسکان اتریش رعایت شود. این شرایط از جمله شامل داشتن مسکن مناسب، درآمد کافی و بیمه درمانی است. با این حال، در برخی موارد استثناهایی وجود دارد و ارائه مدارک مربوط به درآمد کافی، بیمه درمانی مناسب و مسکن کافی ضروری نیست. یکی از مهم‌ترین نکات در این زمینه، مهلت سه‌ماهه پس از دریافت وضعیت پناهندگی (Flüchtlingseigenschaft) است. اگر درخواست اجازه اقامت «کارت سرخ-سفید-سرخ پلاس» برای پیوستن اعضای خانواده در مدت سه ماه پس از تأیید وضعیت پناهندگی (Flüchtlingseigenschaft) ارائه شود، شرایط عمومی قانون اقامت و اسکان (NAG)، به‌ویژه داشتن مسکن کافی، بیمه درمانی و درآمد مطمئن برای تأمین هزینه‌های زندگی، از نظر قانونی برآورده‌شده محسوب می‌شوند. اما اگر درخواست پیوستن اعضای خانواده پس از پایان این مهلت سه‌ماهه ارائه شود، متقاضیان باید شرایط عمومی یادشده، از جمله داشتن مسکن مناسب، بیمه درمانی و درآمد کافی را برآورده کنند. علاوه بر این، صدور اجازه اقامت نباید باعث آسیب جدی به روابط اتریش با کشور دیگری شود.

پیوستن اعضای خانواده برای افراد دارای حفاظت فرعی (subsidiärer Schutz) چه ویژگی‌هایی دارد؟

افراد دارای حفاظت فرعی (subsidiärer Schutz) تنها زمانی می‌توانند اعضای خانواده خود را به اتریش بیاورند که دست‌کم دو سال از قطعی شدن وضعیت حفاظتی‌شان گذشته باشد. اعضای خانواده‌ای که حق پیوستن دارند عبارت‌اند از: همسر و شریک زندگی ثبت‌شده قانونی (به شرط آنکه رابطه پیش از ورود به اتریش وجود داشته باشد)، فرزندان مجردِ زیر ۱۸ سال، و نیز والدین کودکان و نوجوانان بدون همراه. در این موارد نیز، افزون بر وجود سهمیه مشخص، شرایط عمومی ماده ۱۱ قانون اقامت و اسکان (NAG) باید برآورده شود؛ از جمله حق قانونی استفاده از مسکنی متعارف در آن محل، بیمه درمانی با پوشش کامل و تأمین هزینه‌های زندگی. تنها کودکان و نوجوانان بدون همراه که والدین خود را به اتریش می‌آورند، از ارائه این مدارک معاف هستند.

International Partnerships Austria